

**ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
СЛИВЕН**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ СТЕФАН РАДЕВ- КМЕТ НА ОБЩИНА СЛИВЕН

ОТНОСНО: Приемане на доклад за изпълнението на програмата за развитие на читалищата от община Сливен за 2023 година.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Съгласно чл. 26а, ал.4 и ал. 5 от Закона за народните читалища председателите на читалищните настоятелства от община Сливен представят доклади за осъществените дейности и изразходената държавна субсидия през предходната календарна година. Внасям обобщените доклади в Общинския съвет за приемане на доклад за изпълнението на годишната програма за развитие на читалищната дейност за 2023 година.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 24 от ЗМСМА, във връзка с чл. 26а, ал. 4 и ал. 5 от ЗНЧ, предлагам Общински съвет - Сливен да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

1. Приема доклада за изпълнението на годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Сливен за 2023 година.

**ВНАСЯ:
СТЕФАН РАДЕВ**

ДОКЛАД
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАРОДНИТЕ
ЧИТАЛИЩА ОТ ОБЩИНА СЛИВЕН
ЗА 2023 ГОДИНА

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на чл. 26а, ал. 5, във връзка с чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища. Информацията цели да запознае Общинския съвет с дейността, финансирането, материалната база, субсидираната численост на читалищни работници и изпълнението на годишната програма на читалищата за 2023г., приета с Решение № 1300/15.12.2022 на ОбС - Сливен

I. СТРУКТУРНО И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ЧИТАЛИЩАТА
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА.

През **2023 година** на територията на Община Сливен е имало регистрирани **56** народни читалища, с обща щатна численост **104** бройки.

Отчети за дейността си през 2023 г. са предали 52 народни читалища, както и РЕКИЦ - Сливен.

Към 31 март 2024 г. отчети за дейността и изразходваните средства за 2023 година не са „Карандила-джипси 2008“, „Константин Константинов 2013“. Читалището в село Бинкос е в състояние на ликвидация. Читалище „Христо Кючуков“ в Сливен има отразена регистрация в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ, но не получава субсидирано държавно финансиране, не предава планове и отчети за дейност или проведени Общи събрания или събрания на органи на управление.

Държавната субсидия за 2023 година беше в размер на **1507688** за **104** субсидирани бройки. В бюджета са разчетени средства за дейност, заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски и издръжка, както и средства за здравословни и безопасни условия на труд. Проведени бяха легитимни заседания на Комисията за разпределение на субсидията, съставена със заповед на кмета на Общината, в изпълнение на разпоредбите на чл. 23 от Закона за народните читалища. Протоколите от събранието са подписани без особено мнение. В рамките на държавната субсидия бяха разпределени средства на солидарен принцип и в размер на 9360 лв. за пенсиониране на двама читалищни работници от читалище „Зора 1860“, гр. Сливен.

Съгласно чл. 26 (а), ал. 3 от ЗНЧ всички читалища, получили държавна субсидия, сключиха договори с Община Сливен. За изразходването на средствата от субсидията, читалищата предоставят в общинска администрация отчети, съгласно Договора. На основание решение на Комисията за разпределение на държавната субсидия за 2023 година, по сметките на читалищата, които не са предали отчети за дейност и изразходени средства през 2022 година не са постъпвали средства от държавната субсидия след 30 април 2022 година и не са сключвани договори между Община Сливен и представляващите съответните читалища. Това са НЧ „Константин Константинов 2013“- гр. Сливен, НЧ „Карандила джипси 2008“ – гр. Сливен.

Във връзка с **чл. 21, ал. 1, т. 23** от ЗМСМА с **Решения на Общински съвет- Сливен** за подпомагане дейността на народните читалища през 2023 година са отпуснати парични средства в размер на **20050 лв.** както следва:

- НЧ „Зора 1860“, гр. Сливен – **6900 лв.** за провеждане на НДЮТФ „Сцена под Сините камъни“, под патронажа на Общински съвет- Сливен;
- НЧ „Зора 1860“, гр. Сливен – **1000 лв.** за рекламни материали във връзка с провеждане на десетия фестивал на източноправославната църковна музика „Николай Триандафилов – Сливенец“;
- НЧ „Зора 1860“, гр. Сливен – **1500 лв.** за транспортни разходи до Истанбул, Република Турция, за участие на смесен хор „Добри Чинтулов“ за музикален международен фестивал;
- НЧ „Слънце 1928“, с. Гавраилово - **1000 лв.** за участие на деца от ДЮТК „Здравец“ в Национален фолклорен фестивал „Орфей пее с морето“, гр. Приморско;
- НЧ „Слънце 1928“, с. Гавраилово- **2000 лв.** за провеждане на събора „Златна праскова“ – награден фонд и сувенири на участниците;
- НЧ „Христо Ботев 1897“, гр. Сливен – **1000 лв.** за транспортни разходи до Мугла, Република Турция, за участието на ШПНП „Славейче“;
- НЧ „Даскал Д. Димов 1908“, с. Ж. Войвода – **2000 лв.** награден фонд за класираните победители в регионален събор „Маскарадни игри“;
- НЧ „Изгрев 1928“, с. Драгоданово – **500 лв.** за рекламни материали и озвучаване на празник по повод Лазаровден и Цветница;
- НЧ „Светлина 1926“, с. Селиминово – **2000 лв.** за награден фонд на класираните победители в надпяването „С песните на Йовчо Караиванов“;
- НЧ „Хаджи Димитър 1937 – **2000 лв.** за участие на МФА „Браво“ в 23 – ти МФФ „Златен делфин“ в гр. Батуми, Грузия;
- НЧ „Светлина 1928“, с. Сотиря – **150 лв.** награди за участниците в конкурсите по случай храмовия празник Петковден.

Всички целеви средства предоставени от Общински съвет- Сливен се отчитат с необходимите за това документи и в определен срок.

През 2023 г. дейността на читалищата беше подпомогната с одобрени проекти на стойност **26000 лв.** общинска субсидия. Кандидатстването се извърши в една сесия, максималният размер на субсидията беше **30000 лв.** Вътрешноведомствена комисия в състав: председател - Пепа Димитрова-Чиликова/заместник-кмет/ и членове - Дора Ескидарова - общински съветник, Десислава Куртова - гл. експерт в дирекция ОКВО, Дора Чанева - гл. експерт в дирекция ОКВО и Николинка Милева - гл. счетоводител направление „Култура“, разгледа постъпилите проекти, след което на свое заседание Комисията - с представител на всяко читалище от общината, утвърди предложенията. Одобрените проекти са както следва:

- 1. Вносител: НЧ „Зора 1860“ - Сливен**
Проект: Обновяване на осветителната система на театралната зала „Зора“ на читалището
Отпусната сума: 3000 лв.
Мотиви: закупуване на осветителна техника
- 2. Вносител: НЧ „Христо Ботев 1929“, с. Младово**
Проект: „Опазване и съхраняване на българските традиции“
Отпусната сума: 1300 лв.
Мотиви: закупуване на дамски сукмани и ризи
- 3. Вносител: НЧ „Хаджи Димитър 1937“ - Сливен**
Проект: „Двайсет години танцуваме с душа“
Отпусната сума: 1500 лв.
Мотиви: за закупуване на дамски и мъжки обувки за танцуване от естествена кожа
- 4. „НЧ „Искра 1944“, гр. Сливен**
Проект: „Музикална работилница“
Отпусната сума: 1500 лв.
Мотиви: за закупуване на музикална уредба
- 5. НЧ „Просвета 1925“, с. Мечкарево**
Проект: „Доокомплектоване на тракийски женски и мъжки народни носии“
Отпусната сума: 1500 лв.
Мотиви: закупуване на женски и мъжки носии
- 8. „Изгрев 1936“, с. Глуфишево**
Проект: „Народно творчество – съкровище и пазител на българския дух и идентичност, от векове за векове, да го завещаем на поколенията“
Отпусната сума: 3000 лв.
Мотиви: за закупуване на носии, елечи, потури, навуца
- 9. НЧ „Светлина 1928“, с. Самуилово**
Проект: „Съвременните деца и българското изкуство“
Отпусната сума: 1000 лв.
Мотиви: за закупуване на ту-ту поли, трико, сатенени ленти, разноцветни костюми „Испанка“ с диадеми, необходими за детски състав при читалището.
- 10. НЧ „Изгрев 1928“, с. Драгоданово**
Проект: „Да помним и пазим спомените от преживяното“
Отпусната сума: 1000 лв.
Мотиви: за закупуване на цветен принтер, ламинатор, принтерна хартия, стъклени рамки, консумативи, за фотодокументална изложба
- 11. НЧ „Пробуда 1906“, гр. Кермен**
Проект: „Да се чуе надалеко“
Отпусната сума: 1500 лв.
Мотиви: за закупуване на озвучителна система

12. НЧ „Дружба 1993“, гр. Сливен

Проект: „Фолклорен клуб маниста“

Отпусната сума: 2000 лв.

Мотиви: за закупуване на сценични костюми за танцуване (носи) за състава на читалището

13. НЧ „Ангел Димитров 1937“

Проект: „Подобряване функционалността и сценичните възможности на читалищната зала“

Отпусната сума: 1200 лв.

Мотиви: за дейности и материали по ушиване и монтаж на сценични завеси в залата на читалището

14. НЧ „Искра 1929“, с. Крушаре

Проект: „Носията - външен облик, бит и култура“

Отпусната сума: 1100 лв.

Мотиви: закупуване на материали и ушиване на носии за съставите при читалището

15. НЧ „Пробуда 1938“, с. Панаретовци

Проект: „Пробудители – отново заедно! Да творим и продължим читалищното дело!“

Отпусната сума: 2000 лв.

Мотиви: за закупуване на мултимедиен проектор, лаптоп и екран; украси, светя; изложбени табла; видеозаписи и снимков материал от проведените празници; озвучаване и музикален съпровод при проведените празници в читалището

16. НЧ „Христо Ботев 1936“, с. Бяла

Проект: „Традиционната кукла – мост между минало и настояще“

Отпусната сума: 1200 лв.

Мотиви: закупуване на кукли – модели, и материали за изработка на носии за куклите, които ще онагледяват фолклорните области в страната.

17. НЧ „Светлина 1926“, с. Селиминово

Проект: „Изработване на битови ризи за ВГ „Пей сърце“

Отпусната сума: 1200 лв.

Мотиви: изработване на битови ризи за ВГ „Пей сърце“ при читалището.

18. НЧ „Слънце 1928“, с. Гавраилово

Проект: „Закупуване на женски добруджански носии“

Отпусната сума: 2000 лв.

Мотиви: за закупуване на добруджански женски носии

Всички бенефициенти са сключили договор за разходване на средствата.

II. МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Читалища от общината се помещават и развиват дейността си в сгради общинска собственост. Изключение правят НЧ „Зора 1860“, което разполага със собствен имот;

НЧ „Карандила- джипси 2008”, което се помещава в частен имот и няма данни за развиване на дейност; НЧ „К. Константинов 2013”, което не разполага със сграден фонд и не развива дейност; НЧ „Стоян Досев 2021“, което развива дейност в помещение под наем. Няколко читалища са разположени в части от общи сгради, заедно с ЦАО.

За текущи ремонти са вложени 220590 лв.. Ремонтирани са покривите на читалищата в село Злати Войвода и Младово. Извършен е вътрешен ремонт на читалището в с. Драгоданово.

С оглед грижа за материалната база на общинската собственост, през изминалата година Администрацията осигури средства в размер на 7140 лв. за застраховане на сградите, в които се помещават читалищата.

III. РАБОТА ПО ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2023 г.

- Постигане на устойчивост на дейностите и услугите реализирани в читалищата работещи с Фондация „Глобални библиотеки- България” на следните читалища: НЧ „Зора 1860” – гр. Сливен; НЧ „Искра 1929” – с. Крушаре; НЧ „Пробуда 1906” – гр. Кермен; НЧ „Христо Ботев 1936” – с. Бяла; НЧ „Звезда 1928” – с. Старо село; НЧ „Къньо Мераков 1928” – с. Блатец; НЧ „Слънце 1928” – с. Гавраилово; НЧ „Юрий Гагарин 1962” – с. Новачево; НЧ „Просвета 1925” – с. Мечкарево; НЧ „Даскал Д. Димов 1908” – с. Желю войвода; НЧ „Светлина 1926” – с. Селиминово; НЧ „Изгрев 1928” – Драгоданово; НЧ „Зора 1872” – с. Ичера;
- Финансова подкрепа за реализация на културни продукти от Общински фонд „Култура“- Сливен за 2023 г. са получили следните читалища:

1	Зора - 1872	с. Ичера	1500 лв.	издаване на на сборник от избрани поетически творби от проведените пет конкурса, свързани със с. Ичера и сливения край „Завинаги в сърцето“
2	НЧ „Христо Ботев 1897“	гр. Сливен	4500 лв.	Първи национален конкурс-надпяване „Славейи пята край Сливен“
3	НЧ „Зора 1860“	гр. Сливен	3200 лв.	реализиране на театралната постановка „Карлсон, който живее на покрива“, с режисьор Ивайло Гандев

- Читалища от общината кандидатстваха по проект към МК по програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“. Целта на програмата е обновяване на библиотечните колекции за насърчаване на интереса към книгата и четенето и съдействие за

развитие на библиотеките като основни центрове за духовност, придобиване на знания и информация. Финансиране получиха:

№	НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ	НАСЕЛЕНО МЯСТО	ФИНАНСИРАН ЛВ.
1	Звезда 1928	Старо село	1223.28
2	Искра - 1929	Крушаре	1221
3	Отец Паисий 1936	Сливен, кв. „Речица“	2963.93
4	Къньо Мераков 1928	Блатец	1226.40
5	Пробуда - 1934	Ковачите	1224.19
6	Юрий Гагарин - 1962	Новачево	1026.88
7	Просвета 1925	Мечкарево	1227.88
8	Пробуда 1906	Кермен	1229.43
9	Ангел Димитров - 1937	Сливен	2450
10	Изгрев 1928	Драгоданово	1176.85
11	Възраждане - 1980	Сливен	1222.95
12	Добри Чинтулов 1941	Сливен	2999.72
13	Изгрев 1936	Глуфишево	1229.29
14	Даскал Д. Димов 1908	Жельо Войвода	1229.77
15	Слънце - 1928	Гавраилово	1229.89
16	Просвета - 1935	Глушник	1208.48
17	Светлина 1928	Сотиря	1228.90
18	Пробуда – 1938	Панаретовци	1221.12
19	Пробуда – 1932	Камен	1229.34
20	Светлина – 1926	Селиминово	1224.56
21	Христо Ботев 1936	Бяла	1226.10
22	Зора 1860	Сливен	2971.78
23	Зора 1872	Ичера	1217.04
24	Дружба 1993	Сливен	1230
			35638.78

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА ЧИТАЛИЩНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В ОБЩИНАТА

1. БИБЛИОТЕЧНА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Дейността на читалищните библиотеки е сред основните измерители за качеството и ефективността на предлаганите от читалищата услуги за местните общности.

Ежегодният анализ на Регионална библиотека „Сава Доброплодни“ за библиотечното дело на народните читалища от общината дава информация за набавените книжни тела, посещаемостта и поддръжката на библиотеките.

През 2023 година набавените библиотечни единици са 6303 бр. – с 1070 по-малко от 2022 г. Според анализа, с най-много набавени заглавия са библиотеките при читалищата „Отец Паисий 1936“ – гр. Сливен, „Зора 1860“ – гр. Сливен, „Ангел Димитров 1937“ – гр. Сливен, „Труд 1905“- с. Стара река. НЧ „Пробуда 1934“, с. Ковачите, НЧ „Светлина 1928“, с. Самуилово. За поредна година не са постъпили данни за набавени книги в читалищата „Надежда 1950“ – гр. Сливен, „Пробуда 1929“ – с. Горно Александрово, Христо Смирненски 1944“ – гр. Сливен, НЧ „Светлина 1929“, с. Струпец (с 5 бр.).

Специално внимание в отчета е обърнато на факта, че библиотеката в с. Тополчане има 3000 тома. Ако не се комплектува по-голям брой нова литература и фондът падне под 3000 бр., то библиотеката няма да отговаря на стандарта за минимално необходим фонд за действаща библиотека.

По показател „читаемост“, за който положителен ефект оказва новонабавената литература, най-добър резултат са показали читалищните библиотеки в града – „Хаджи Димитър 1937“, „Добри Чинтулов 1941“, „Ангел Димитров 1937“, „Единство 1939“, „Пробуда 1906“ – гр. Кермен и в селата Стара река, Старо село, Младово, Драгоданово, Мечкарево, Ковачите, Гавраилово, Николаево, Божевци, Панаретовци, Селиминово, Калояново, Глушник, Блатец, Бяла, Старо село, Ковачите, Чинтулово, с. Глуфишево, с. Малко Чочовени.

Библиотеките, които са извършили задължителната ежегодна проверка на фондовете си са постигнали и по-висок показател „обръщаемост“. Това са библиотеките на НЧ „Зора 1860“, „Ангел Димитров 1937“, НЧ „Хр. Ботев 1897“, „Отец Паисий 1936“, „Възраждане 1980“, „Пробуда 1906“- гр. Кермен и в селата: Бяла, Гергевец, Крушаре, Панаретовци, Самуилово, Сотиря, Чинтулово, Трапоклово.

По отношение на показателите „посещения“ и „заети“ библиотечни материали се наблюдава ръст на постигнатите резултати в библиотеките в града при НЧ „Зора 1860“, „Ангел Димитров 1937“, НЧ „Хр. Ботев 1897“, „Отец Паисий 1936“, „Хаджи Димитър 1937“, „Добри Чинтулов 1941“, „Дружба 1993“, „Пробуда 1906“- гр. Кермен и в селата: Бяла, Гавраилово, Новачево, Крушаре, Мечкарево, Старо село, Жельо Войвода, Панаретовци, Драгоданово, Ичера, Злати Войвода, Стара река, Младово, Божевци.

Обобщаващата оценка в анализа на РБ „Сава Доброплодни“ е, че в по – голямата част от библиотеките са постигнати задоволителни стойности по отделните показатели. Броят на библиотеките с некоректно водена документация е намалял.

Читалищата осъществяват библиотечна дейност с децата и възрастните чрез реализиране на различни форми на дейност:

- подреждане на тематични изложби и табла за исторически дати или известни писатели;
- отбелязване годишнини на български и световни писатели и творци;
- срещи с местни и национални творци;
- провеждане на образователни викторини по повод годишнини на бележити дейци и дати от българската история;
- литературни четения;

- читалища реализират дейности по проект „Българските библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки”, Програма „Глобални библиотеки – България”.

2. ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Към читалищата в Община Сливен работят различни по жанр самодейни състави, школи по изкуствата, клубове и кръжоци и други форми, чрез които читалищните настоятелства развиват художествено-творческа дейност.

2.1. Любителски състави

2.1.1. Временни

- **коледари** – Мечкарево, Николаево, Младово, Драгоданово, Ковачите, Глушник, Бяла, Тополчане, Трапоклово;

- **кукери** – Глушник, Драгоданово, Блатец, Трапоклово, Тополчане, Камен, Гергевец;

- **лазарки** – Драгоданово, Тополчане, Самуилово, Младово, Трапоклово, Желю войвода;

2.1.2. Постоянни

- **певчески** - НЧ „Зора 1860”, НЧ „Единство 1939”, НЧ „Христо Ботев 1897”, НЧ „Дружба 1993” в град Сливен и в селата – Трапоклово, Драгоданово, Калояново, Тополчане, Желю войвода, Крушаре, Чокоба, Самуилово, Ковачите, Злати войвода, Гергевец, Старо село, Селиминово, Гавраилово, Чинтулово, Бяла, Стара река, Божевци, Николаево, Кермен, Биково, Ичера;

- **танцови** - НЧ „Зора 1860”, НЧ „Х. Димитър 1937”, „Христо Ботев 1897”, НЧ „Дружба 1993”, НЧ „Ангел Димитров 1937” в град Сливен, в селата – Тополчане, Ковачите, Желю войвода, Крушаре, Самуилово, Селиминово, Гавраилово, Бяла, Кермен, Младово;

- **автентичен фолклор** - Ковачите, Злати войвода, Желю войвода, Николаево, Биково, Трапоклово, Калояново, Крушаре, Чокоба, Старо село, Чинтулово, Бяла, Божевци, Младово; Ичера;

- **театрални състави** – НЧ „Зора 1860” в град Сливен, с. НЧ „Зора 1872“, с. Ичера;

- **оркестри** - НЧ „Слънце 1928” в село Гавраилово; НЧ „Единство 1939” (рок група)

2.2. Школи по изкуствата: НЧ „Зора 1860”;

2.3. Етнографски сбирки - Крушаре, Желю войвода, Гавраилово; Ичера

V. РЕАЛИЗИРАНИ РЕГИОНАЛНИ СЪБОРИ И ФЕСТИВАЛИ.

- Регионален фолклорен събор „**Маскарадни игри**”- с, Желю Войвода;
- Конкурс-надпяване „**С песните на Йовчо Караиванов**“, с. Селиминово;
- Фолклорен събор „**Кермен**“ – гр. Кермен ;
- Театрален фестивал „**Сцена под сините камъни**“;
- Национален фестивал на източноправославната църковна музика „**Николай Триандафилов Сливенец**“ ;
- Регионален празник „**Златна праскова**” , с. Гавраилово;

- Регионален фолклорен събор „Зимни празници” – НЧ „Просвета 1925” с. Мечкарево

2023 година премина динамично и с множество прояви, организирани от читалищата в общината. Планове за дейност през отчетната година са изпълнени в значимата си част. Слабостта, наблюдавана в читалищните работници е с акцент административна дейност, работа с изготвяне и съхраняване на документация, както и липса на адекватно планиране на дейността през годината. Забелязва се, че значителна част от читалищата от общината не поставят приоритет върху сроковете по изпълнение на ЗНЧ.